

Arne Stig Hugo Jakobsen
Melkeveien 85
8050 TVERLANDET

Trondheim, 25.06.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/5460

Saksbehandler:
Johan Danielsen

Avgjørelse i klagesak - klage på avslag på søknad om utsetting av lutzgran (*Picea x lutzii*) i på gnr./bnr. 73/18 i Bodø kommune, Nordland fylke

Vi viser til klage datert 26.04.2021 fra Arne Jakobsen (klager) på Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak av 14.04.2021.

Vedtak

Miljødirektoratet stadfester Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak gjort 14.04.2021, jf. forvaltningslova § 34 fjerde ledd. Arne Jakobsen får avslag på søknad om utsetting av lutzgran (*Picea x lutzii*) til skogproduksjon på plantefeltet det er søkt om på gnr./bnr. 73/18 i Bodø kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Miljødirektoratets vedtak er endelig og kan ikke påklages videre, jf. forvaltningslova § 28 tredje ledd.

Sakens bakgrunn

Arne Jakobsen søkte 08.01.2021 om tillatelse til å sette ut 6250 lutzgran (*Picea x lutzii*) til skogproduksjon. Utsettingen er planlagt på et felt på 25 daa på gnr./bnr. 73/18 i Bodø kommune. Statsforvalteren i Nordland ga 14.04.2021 avslag på søknad om utplantingen.

Arne Jakobsen klagde på vedtaket den 26.04.2021. Statsforvalteren opprettholdt vedtaket, og sendte 04.05.2021 klagesaken til endelig avgjørelse hos Miljødirektoratet.

Merknader fra klager

Klager begrunner klagen med at:

- *Det er viktig å øke CO₂-binding i skog*
- *Det har vært gran på eiendommen de siste ca. 100 årene og når denne blir tatt ut fremstår terrenget som urørt*
- *Det siste året har blitt brukt på å klargjøre området for planting i årets plantesesong*
- *Like nord-vest for min eiendom er det åpnet for et omfattende terrenginngrep som følge av at overskuddsmasser fra anleggsvirksomhet deponeres*

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 73 58 05 00

E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljodirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

- Tilsvarende aktivitet skjer på Ilstad, like nord-øst for min eiendom. Der det for øvrig er åpnet for omdisponering av arealer til motorsport senter. Mange vil nok mene at det vil være sterkt forurensende i form av utslipp og støy
- Til sterke protester fra innbyggerne på Godøyenes besluttet politiske myndigheter for noen år siden at et sårbart sjønært område sør-vest for min eiendom kunne bebygges med timeshare leiligheter
- Noe lengere sør, i nabobygda Kvalnes, har myndigheter åpnet for at myrområder kan tas i bruk til hytteby. Det på en arealtype nasjonale myndigheter har sagt er svært viktig at blir tatt vare på, sett i et større miljøperspektiv

Statsforvalteren vurdering

Vilkårene for klage, er slik statsforvalteren ser det, oppfylt både i forhold til klageinteresse og tidsfrist.

Statsforvalteren kommenterer klagen slik:

"Etter § 10 i naturmangfoldloven skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I denne sammenheng skal en for eksempel ta i betraktning andre områder av utplantede utenlandske treslag og andre negative påvirkninger som totalt sett kan skade det aktuelle naturmangfoldet. Søker påpeker i klagen at dette er et område der naturmangfoldet er under svært høyt press fra fysiske tiltak. Dette stemmer med Miljøfaglig Utredning sin rapport fra 2014 med kartlegging på området. Samtidig er det flere plantefelt i området som kan føre til skade på naturverdiene. Vi vurderer derfor at ytterligere belastning i området og på de viktige naturverdiene vil føre til vesentlig uheldige følger for biologisk mangfold, og naturmangfold generelt. 1 Forvaltningsloven § 29 Side: 3/3 Det omsøkte tiltaket vil være et treslagskifte fra stedeagne treslag til lutzgran, et treslag med svært høy økologisk risiko. Det er flere grunner til at dette kan føre til uheldige følger for naturmangfoldet. Disse er beskrevet i avslaget. Ifølge forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål § 7 første ledd kan det ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold. Etter Statsforvalterens vurdering vil derfor ikke eventuelle klimavirkninger av tiltak være en sentral del av vurderingsgrunnlaget. Søker påpeker i klagen at det skal plantes i tilslutning til eksisterende plantefelt. Dette plantefeltet ser ut til å være omtrent 0,16 daa og er plassert lavt i terrenget i forhold til omsøkte plantefelt. Vi ser dermed ikke at det eksisterende plantefeltet vil føre til vesentlige endringer i spredning fra omsøkte plantefelt."

Statsforvalteren finner ikke grunnlag for å endre avslag av 14.04.2021.

Miljødirektoratets saksbehandling og vurdering

Rettslig grunnlag

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål (forskriften) er å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet, jf. § 1. Etter § 5 er det krav om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Vurdering av tillatelse til utsetting, skal vege omsynet til uheldige følger for naturmangfoldet, jf. § 7 første ledd og andre viktige samfunnsinteresser, jf. naturmangfoldloven (nml) § 14. Prinsippene i nml § 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer for vurderinga, jf. nml § 7.

Miljødirektoratet er klageinstans i saken og kan prøve alle sider av saken. I klagebehandlinga kan vi ta omsyn til nye forholde, jf. forvaltningsloven § 34. Klagen er fremmet før klagefristen og behandles, jf. forvaltningsloven § 29.

Kunnskap om lutzgran

Lutzgran er i Artsdatabankens risikovurdering i 2018 kategorisert til gruppa med svært høy risiko (SE). En årsak til den høye risikoplasseringa er at lutzgran viser tydelig spredning inn i kystlynghei, kulturpåvirkta tørre areal, ulike åpne naturtyper og forstyrta mark. I slik område kan lutzgrana danne svært tette bestand og endre naturtypen og fortrenge anna naturmangfold. Lutzgran er det treslaget med flest registrert forvillede forekomster i Artsdatabanken sin Fremmedartsbase. Kongleproduksjonen hos lutzgran begynner i ung alder, gjerne hjå ca. 20 år gamle trær. Produksjonen av frø er stor, og arten kan ha gode kongleår med 3-5 års mellomrom. Arten har dårlig forynging i svært skyggefull skog, men etablerer seg godt på mineraljord og tynne mosedekker, dels i halvskygge. De fleste dokumenterte naturlig spredde tre står innenfor 200 m fra morbestand. I DN-utredning 8-2012 står det at grensa for kortdistansespredning (Nygaard m. fl. 1999) er 80 meter med ei maksimal observert forynging på inntil 20 000 unge planter pr. dekar. I samme utredning antas det at langdistansespredningen til å kunne bli på opptil 1739 meter når vinden blåser med 10 m/s og 3477 meter ved 20 m/s.

Vurderinger

Lutzgran er i framandartslista fra 2018 i kategorien svært høy økologisk risiko (SE) på grunn av stort invasjonspotensiale og høy økologisk effekt

Naturmangfoldlovens § 8 sier at kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfold. Miljødirektoratet finner at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte grunnlagt vedtak.

Områda inntil 2 km fra utplantingsområda har disse dokumenterte områdene med naturverdier:

Rødlista arter

Art	Status	Avstand
<i>Cerastium nigrescens laxum</i>	Nær truet	100 - 500 m
Asurrødspore	Nær truet	100 - 500 m
Bakkesøte	Nær truet	500 - 1000 m
Smalmarihand	Sårbar	1000 - 1500 m
Flueblom	Nær truet	1000 - 1500 m
Nebbstarr	Nær truet	1500 - 2000 m
Kildegras	Nær truet	1000 - 1500 m
Kalkvokssopp	Sårbar	1500 - 2000 m

Viktige naturtyper

Naturtype	Status	Avstand
Lundmyra, Rikmyr	Viktig	500 - 1000 m
Gangstøa, Kalkbarskog	Viktig	500 - 1000 m
Sjøhaugen sør, Rikt strandberg	Svært viktig	1000 - 1500 m
Sjøhaugen sør, Rikt strandberg	Svært viktig	1000 - 1500 m
Godøyenes vest strandeng, Strandeng og strandsump	Svært viktig	1000 - 1500 m
Godøyenes NV beitemark, Naturbeitemark	Svært viktig	1000 - 1500 m

Samlet belastning

Andre utenlandske treslag	Status	Avstand
Sitkagran	Svært høy risiko	1000 - 1500 m

Miljødirektoratet vurderer at det i denne saken ikke foreligger fare for vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Dette på grunn av at direkte virkning for kartlagte naturverdier ikke er stor nok. Fordeler og ulemper ved tiltaket må derfor veies opp mot hverandre.

Dette området er ikke utsatt for saltsprøyt fra havet på samme måte som ytre kyststrøk. Miljødirektoratet legger derfor vekt på at norsk gran vil gi tilfredsstillende forynging og produksjon på det aktuelle arealet. Det er etter det vi kan bringe på det rene, få forekomster av utenlandske treslag på Tverrlandet. De forventede negative effektene på de kartlagte naturverdiene fra spredning av lutzgran ansees her å være større enn de positive økonomiske virkningene av plantingen. Miljødirektoratet mener derfor at det ikke bør bli gitt tillatelse til utsetting av lutzgran her og opprettholder derfor statsforvalterens avslag.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Janne Øvrebø Bohnhorst
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Bodø kommune	Boks 319	8001	BODØ